

Motion till riksdagen

1988/89:So284

av Ingrid Ronne-Björkqvist och Erling Bager

(båda fp)

Försök med inköpsbegränsning av alkohol

I ett riksupprop för inköpsbegränsning av alkohol presenteras skrämmande och välgrundade fakta angående medicinska och sociala skador orsakade av alkoholbruk:

- Cirka 6 000 människor dör varje år av alkoholskador i Sverige.
- 300 000–500 000 personer i Sverige missbrukar alkohol.
- Cirka 100 000 barn lever i missbrukarhem.
- Omkring 1 miljon människor i Sverige lider direkt (missbrukarna) eller indirekt (de anhöriga) av alkoholmissbruket.
- Cirka 75 % av all misshandel (speciellt kvinnomisshandel) utförs av alkoholberusade personer.
- Cirka 20 % av akutsjukvårdens platser utnyttjas för vård av personer med alkoholbetingade sjukdomar.
- Cirka 40 % av patienterna på de psykiatriska sjukhusen har alkoholberoende sjukdom.
- Cirka 60 miljarder kronor är samhällets sammanlagda nettokostnad för alkoholmissbruket under ett år.

Uppropet hade i september 1987 fått stöd av 200 professorer i medicin, 6 000 läkare, 1 800 poliser, 200 000 personer bland allmänheten, av Sveriges Sjuksköterskeförbund, av 5 av nykterhetsrörelsens förbund och 6 kristna samfund.

Försäljningen av alkohol (per person) i Sverige fördubblades från 1955 till 1976. Därefter skedde en minskning av alkoholförsäljningen med ca 20 % fram till 1981. Dödsfallstalen minskade under samma tid ca 10 %. Främsta orsaken till minskningen är sannolikt att mellanölet togs bort.

Både svenska och internationella erfarenheter av alkoholrestriktioner talar för att det är en effektiv väg att få en avsevärd minskning av alkoholskadorna.

Framför allt kan man förvänta sig en avgörande påverkan på ett av våra huvudproblem, berusningsdrickandet, offentligt och i hemmen. Mest påtaglig borde förändringen bli av ungdomsdrickandet, "gängsupandet" i 15–20-årsåldern. I de åldrarna kommer man knappast att få tag i alkohol att berusa sig på. En inköpsbegränsning skulle också med all säkerhet motverka den dagliga högkonsumtion, som är typisk för den kontinentala alkoholismen – i Sverige ofta kallas "dold alkoholism".

Sedan 1981 har både alkoholförsäljning och skador genom alkoholmissbruk stått stilla på en oacceptabelt hög nivå trots stora satsningar på

information, vård och rehabilitering. Sedan 1985 har vi t.o.m. fått en ökande totalkonsumtion. Detta stämmer illa med WHO-målet, som Sverige anslöt sig till 1984, att minska alkoholkonsumtionen med 25 % till år 2000.

För att få en radikal minskning av alkoholmissbrukets skador föreslår vi därför ett 3-årigt vetenskapligt planerat och genomfört försök med inköpsbegränsning av alkohol.

Mot. 1988/89

So284

Hemställan

Med hänvisning till ovanstående hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om ett 3-årigt försök med inköpsbegränsning av alkohol.

Stockholm den 24 januari 1989

Ingrid Ronne-Björkqvist (fp)

Erling Bager (fp)